

Het CLB helpt.

Vrij CLB Trikant

Vrij CLB Trikant

@Tielt Grote Hulststraat 55 bus 1 8700 Tielt 051 42 66 42
@Roeselare Kattenstraat 65 8800 Roeselare 051 25 97 00
@Izegem Meensestraat 171 8870 Izegem 051 30 13 61
www.clbtrikant.be - info@clbtrikant.be

Soort document	Bijlage bijzondere bepalingen
Gebruikt voor	Infoverstreking extern
Startdatum	01.09.2019
Vervaldag	31.08.2020
Verantwoordelijke	Patrick Lanckswaert

BIJLAGE: Preventie van bloed-overdraagbare aandoeningen (BOA) op school.

De meest recente versie van dit document vindt u op onze website:

www.clbroeselare.be – bijlagen bijzondere bepalingen

1. Inleiding

Als ziekten voornamelijk overgedragen worden door bloed/bloedcontacten spreekt men van bloedoverdraagbare aandoeningen.

In België zijn het vooral virale infecties die hiervoor in aanmerking komen, in tegenstelling tot de tropische landen waar ook parasieten en bacteriën tot de boosdoeners behoren.

Vermits door het medisch geheim en recht op privacy het niet verplicht is deze ziektes te melden, is de school zich niet bewust van het sluimerend gevaar voor besmetting. Ook de besmette persoon is zich vaak niet bewust van het gevaar omdat de ziekten soms symptomeloos verlopen.

Deze leidraad geeft aan welke maatregelen er genomen dienen te worden indien een medewerker tijdens zijn/haar werkzaamheden wordt geconfronteerd met accidenteel bloedcontact.

2. Wat wordt verstaan onder accidenteel bloedcontact?

Onder accidenteel bloedcontact worden alle gebeurtenissen verstaan waarbij de werknemer wordt blootgesteld aan mogelijk besmet bloed of met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen via een niet-intacte huid of slijmvliezen.

De meest voorkomende kenmerken van accidenteel bloedcontact zijn:

- doorboren van de huid met een scherp met bloedresten verontreinigd voorwerp: bijvoorbeeld verwonding aan een gebruikte injectienaald of ander scherp instrument (cuttermesje), snijden aan glaswerk, etc.;
- contact met bloed of met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen op een niet-intacte huid: wondjes, kloven, eczeemplekken, etc.;
- spatten van bloed of met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen in slijmvliezen van oog en mond (ook aerosolen);
- mond-op-mondbeademing zonder beademingstube of -kapje, waarbij er sprake is van bloedbimenging: bijvoorbeeld bij een aangezichtsverwonding;
- door-en-door bijtonden (met zichtbaar bloed).
- Opruimen van met bloed bevulde oppervlakten.

Het gevaar van besmetting met het hepatitis B virus via bloedcontact ligt 10 maal hoger dan voor hepatitis C. Dat voor hepatitis C tien maal groter dan voor HIV.

3. Welke bloedoverdraagbare aandoeningen zijn van belang?

Hepatitis A

Deze is het makkelijkst overdraagbaar (ook via speeksel en slechte hygiëne (hand/mond) maar leidt nooit tot een chronische infectie.

Hepatitis B

Het hepatitis B virus (HBV) is van alle bloedoverdraagbare virussen het meest besmettelijke.

Hepatitis C

Hepatitis C is minder frequent in onze streken. De ernst van de ziekte schuilt dus niet in zijn grote besmettelijkheid doch in het feit dat de ziekte heel vaak een chronische aandoening wordt die uitmondt in levercirrose of zelfs leverkanker.

Aids

Het Humaan Immunodeficiëntie Virus (HIV) veroorzaakt een virusinfectie, die het afweersysteem afbreekt, waardoor een groot aantal andere infecties zich kunnen manifesteren.

De kans op besmetting bij een accident met een HIV-positieve bron is 100 keer lager dan het risico bij Hepatitis B - besmetting.

4. Algemene Preventie

De meest definitieve manier om zich te beschermen tegen deze ziekten is 'vaccineren'.

Voor hepatitis A en B zijn er vaccins ontwikkeld. Mensen die in het kader van hun opdracht mogelijks in contact komen met bloed worden dan ook geadviseerd om zich hiertegen in te enten.

Tegen Hepatitis C en HIV-virus zijn jammer genoeg nog geen algemeen verspreide vaccins ontwikkeld en kan men alleen door de juiste preventie maatregelen een besmetting voorkomen. Hygiënisch en zorgvuldig werken is de kern van algemene preventie.

Prik- en snij accidenten voorkomen:

- steek naalden nooit terug in de hoes!!!!, maar maak gebruik van een naaldencontainer.
- plaats naaldencontainers op de verschillende prik- locaties (loop niet onnodig met gebruikte naalden en bevulde materialen rond).
- laat scherp afval (bijv. glasscherven, naalden) nooit in vuilnisbakken of -zakken achter.
- vul naaldencontainers niet meer dan 75%.

Direct contact met bloed of lichaamsvochten vermijden :

- handen wassen en ontsmetten voor en na elke verzorging van een leerling. Als ontsmettingsmiddel kan hiervoor best een hydro-alcoholische handgel of een oplossing met ethanol (vb Sterilium med) gebruikt worden.
- zorg ervoor dat je geen onafgedekte wondjes hebt. Gebruik goed afdekkende pleisters om te vermijden dat wondjes (vnl. aan de handen) potentieel met niet-eigen slijmvliezen of lichaamsvloeistoffen in contact komen.
- persoonlijke beschermende middelen belangrijk gebruiken bv.:
  - **wegwerphandschoenen** dragen bij mogelijk contact met bloed of lichaamsvochten; (best vinyl-handschoenen om allergische reacties bij latex-allergie te vermijden)
  - **bril, masker, overschort** :wanneer spatten mogelijk zijn
  - **mondkapje** : bij mond op mond ademhaling in bloederig gelaat
  - **overschort en handschoenen**: bij het opkuisen van met bloed bevulde oppervlaktes.
  - mesjes en scherpe voorwerpen na een interventie met pincet of tang verwijderen en in een naaldcontainer deponeren.
- De bebloede oppervlaktes eerst met alcohol-oplossing / isobetadine oplossing kuisen en vervolgens de vloer met heet water en chloor (bleekwater) reinigen.

5. Wat doe je indien er toch sprake is van een besmettingsongeval?

1. Onmiddellijk:
  - Laat de wonde goed doorbloeden.
  - Spoel de wonde of slijmvliezen voor zover mogelijk met water of fysiologische oplossing.
  - Was de wonde met water en zeep.
  - Desinfecteer nadien met een huiddesinfectans (bij prikaccident aan de vinger bvb. 10 minuten in Dakin laten baden; andere mogelijkheden : Betadine®jodium of chloorhexidine 0,5% in 70% alcohol).
2. Meld het altijd aan de directie van de school. Deze kan al de nodige verdere maatregelen nemen :
  - Probeer na te gaan door wie het scherpe voorwerp werd gehanteerd (vb. Naald in toiletten)
  - Probeer na te gaan of de betrokken jongere gekend HBV, HCV, HIV of TBC positief is. (eventueel na tussenkomst van de school- / huisarts)
3. Indien prikaccident met een steriele naald, geen verdere stappen ondernemen dan wat onder 1 en 2 vermeld staat.
4. Indien mogelijke besmetting of bij twijfel, geef je het ongeval aan bij de arbeidsgeneesheer van de school. Deze zal dan de procedure volgen om een eventuele besmetting na te gaan.

5. Neem best ook nog contact op met je huisarts of voor verder opvang. Deze kan de verder procedure vervolledigen.
6. Samen met de arbeidsgeneesheer of de huisarts loop je het onderstaande schema af
  - Controleer je anti-HBs antilichamen titerindien je een volledige je volledige hepatitis B vaccinatie hebt gekregen
Indien deze na een volledige vaccinatie meer dan 10mIU/ml bedroeg (of bedraagt), dan hoef je in het kader van een potentiële hepatitis B transmissie niets te ondernemen. Sommige artsen zullen bij een potentiële hepatitis B blootstelling toch een herhaling van een hepatitis vaccin aanraden. Dit kan geen kwaad, maar er bestaat geen wetenschappelijke fundering om dit uit te voeren.
Finaliseer je aangifte.
  - Een bloedafname moet eventueel uitgevoerd worden om je vaccinatietoestand (indien niet gekend), of HIV- of HCV- serologie na te gaan.
  - Indien aangewezen, zal de toediening van hepatitis B vaccins, gammaglobulines of chemoprophylaxie gestart worden.
  - Op dag 0 en na 6 maanden dient eventueel nogmaals een bloedafname te worden uitgevoerd voor HIV antilichamen en hepatitis C PCR of antilichamen te bepalen.

6. Geen angst voor een besmettingsongeval bij HIV en Hepatitis B

Dagelijks schoolleven

Er is in de hele wereld geen enkel geval bekend waarbij het hiv / Hep B van één kind op een ander overgedragen werd door gemeenschappelijk gebruik van speelgoed. Gewoon sociaal contact in een gezin, school, kribbe of speelplein, ook gedurende langere periodes, levert geen besmettingsgevaar op.

Kinderen lopen evenmin gevaar als een besmet kind hen zou bijten: er is geen virusoverdracht tussen speeksel en bloed. Ook een aids-patiëntje dat braakt of diarree heeft kan speelkameraadjes niet besmetten. Er is geen overdracht bekend van het virus door urine, speeksel, braaksel of stoelgang.

Sociaal contact

Ook knuffelen, masseren of andere vormen van lichamelijk contact waarbij geen lichaamsvochten vrijkomen, is veilig voor hiv /Hep B. Net zoals sociaal contact met collega's, vrienden of familie geen risico oplevert.

Hier krijg je geen hiv van

- **Huidcontact.** Je kunt elkaar gerust een hand geven en omhelzen. Hiv kan niet door de huid naar binnen dringen. Ook niet als jouw huid in aanraking komt met een wondje van iemand met hiv. Zelfs wondjes op elkaar vormen geen risico. Wil hiv een kans maken, dan moet er contact zijn tussen twee verse, flinke, open wonden waar bloed uitstroomt.
- **Zoenen en tongzoenen.** Via speeksel kan hiv niet worden overgedragen.
- **De wc-bril of andere gebruiksvoorwerpen.** Het virus kan buiten het lichaam niet blijven leven, dus ook niet op kopjes, bestek, beddengoed.
- **Via fitnessapparaten/in de sportschool.** Via zweet wordt geen hiv overgedragen. Hiv overleeft ook niet in een bloedspat.
- **Via tandartsgereedschap.** Een tandarts bedient elke klant met schoon gereedschap.
- **Via uitademing.** Hiv verplaatst zich niet via lucht.
- **Via hoesten en niezen.** Hiv verplaatst zich niet via lucht en kan niet door speeksel worden overgedragen.
- **Eerste hulp verlenen.** Als je de normale hygiëne in acht neemt, kan er niets gebeuren. Wees altijd voorzichtig met bloed.
- **Door insecten.** De hoeveelheid bloed die een mug opzuigt is te klein om iemand anders te infecteren. Bovendien kan hiv niet overleven in het bloed dat een mug opzuigt.
- **Via etenswaren.**
- **Via zwemwater en sauna's.** Hiv overleeft niet buiten het lichaam en in water.